

Kommunfullmäktige

Plats och tid Storbrunn i Östhammar, 2020-10-13, kl. 18.00 - 20.55

Beslutande Enligt särskild närvarolista

Övriga deltagande

Utses att justera Jan Holmberg (M) och Inger Abrahamsson (C)
Justerings plats och tid Kommunhuset, 2020-10-16

Underskrifter

Paragrafer 121

Sekreterare _____
Rebecka Modin

Ordförande _____
Roger Lamell (S)

Justerande _____
Jan Holmberg (M) Inger Abrahamsson (C)

ANSLAG/BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum 2020-10-13

Datum för anslags uppsättande 2020-10-16

Anslags nedtagande 2020-11-09

Förvaringsplats för protokollet Lednings- och verksamhetsstöd, kommunhuset, Östhammars kommun

Underskrift

_____
Rebecka Modin

Kommunfullmäktige

§ 121. Östhammars kommuns inställning till etablering av ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark.....3

Dnr KS-2020-576

§ 121. Östhammars kommuns inställning till etablering av ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark

Beslut

Kommunfullmäktige i Östhammars kommun tillstyrker att Svensk kärnbränslehantering AB etablerar anläggningar för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall från det svenska kärnkraftsprogrammet enligt KBS-3-metoden i Forsmark i Östhammars kommun.

Motiv till beslut

Bakgrund

Svensk kärnbränslehantering AB (SKB) lämnade i mars 2011 in en ansökan om tillstånd enligt miljöbalken (SFS 1998:808) till verksamhet vid anläggningar som ingår i ett sammanhängande system för slutförvaring för använt kärnbränsle och kärnavfall. SKB lämnade samtidigt in en ansökan om tillstånd enligt kärntekniklagen (SFS 1984:3). Ansökan avser dels en utökning av det befintliga centrala mellanlagret och en inkapslingsanläggning i Simpevarp i Oskarshamns kommun (Clink) och dels en slutförvarsanläggning i Forsmark i Östhammars kommun.

Regeringsprövningen

Regeringen prövar tillåtligheten av verksamheten enligt 17 kap. 1 § miljöbalken men för att regeringen ska få tillåta verksamheten krävs kommunfullmäktiges tillstyrkan enligt 17 kap. 6 § i miljöbalken. Det är kommunfullmäktige i den kommun där verksamheten avses att etableras som har så kallad vetorätt. Det innebär att Oskarshamns kommun har vetorätt för Clink och Östhammars kommun för slutförvaret för använt kärnbränsle. Kommunfullmäktige i Oskarshamns kommun tillstyrkte i juni 2018 etableringen av Clink i Simpevarp. Regeringen har även att fatta beslut om tillstånd enligt kärntekniklagen för båda anläggningarna.

Vetoventilen

Regeringen kan enligt den så kallade vetoventilen i 17 kap. 6 § miljöbalken, trots kommunens nyttjande av sin vetorätt, tillåta verksamheten om den är synnerligen angelägen ur nationell synpunkt och inga lämpliga alternativ finns.

Huvudförhandlingen i Mark- och miljödomstolen och villkor

Under hösten 2017 hölls en fem veckor lång huvudförhandling i tillåtlighetsfrågan i mark- och miljödomstolen. Vid förhandlingarna avhandlades vilka miljöeffekter som ett anläggande av kärnbränsleförvaret skulle kunna få och vilka skyddsåtgärder i form av tillståndsvillkor och åtaganden som SKB åtog sig att vidta för att minimera miljöpåverkan. Därutöver avhandlades frågor rörande långsiktig säkerhet, informationsbevarande, eventuellt behov av övervakning efter förslutning samt frågan om ansvar efter förslutning. Östhammars kommun redovisade

Kommunfullmäktige

sina ställningstagande i relation till SKB:s förslag till villkor och åtaganden samt lämnade sin inställning till övriga frågor, inklusive ansvar efter förslutning.

Östhammars kommun utgår från, som kommunen skrev i sitt yttrande till regeringen i december 2019 (handling 93 i M2018/00217/Me), att SKB kommer att stå fast vid de tillståndsvillkor och åtaganden som presenterats i handläggningen i mark- och miljödomstolen.

Östhammars kommun anser att regeringen i ett eventuellt tillåtlighetsbeslut med tillåtlighetsvillkor inte bör föregripa eller begränsa möjligheten för mark- och miljödomstolen att meddela särskilda villkor i en efterföljande tillståndsprövning.

Viktiga frågor för Östhammars kommun

Östhammars kommun har, genom att vara värdkommun och sin vetorätt, en central roll i prövningen av kärnbränsleförvaret och kommunen har deltagit aktivt i processen i 25 år. Under hela denna tid har Östhammars kommun haft en slutförvarsorganisation med ledamöter från samtliga politiska partier i kommunfullmäktige som utsetts att särskilt följa processen. Organisationen har, ur ett kommunalt perspektiv, informerat om och granskat de handlingar som rör slutförvaring av radioaktivt avfall som SKB, Strålsäkerhetsmyndigheten och övriga aktörer löpande presenterat. I detta arbete har kommunen byggt upp en omfattande kunskap om slutförvaring, radioaktivt avfall och andra frågor kopplade till detta.

Denna kunskapsuppbyggnad innebär att kunskapsläget hos Östhammars kommuns beslutande politiker är mycket högt. De politiker som idag är verksamma i kommunen har lång erfarenhet av att arbeta med frågan; ett arbete som har bedrivits såväl internationellt, nationellt som lokalt men även i huvudförhandlingen i mark- och miljödomstolen. Processen har hittills präglats av öppenhet och tillit till att samtliga parter tar ansvar i enlighet med sina respektive roller (verksamhetsutövare, prövande myndigheter och kommuner). Den öppenheten och tilliten vill Östhammars kommun bibehålla för det är kommunens bedömning att det gynnar staten, kommunen och inte minst verksamhetsutövaren.

Östhammars kommun anser att kommunens kunskap om, och därmed förståelse för, ett planerat slutförvar i Forsmark nu är tillräcklig för att fatta beslut i tillåtlighetsfrågan.

Inför kommunfullmäktiges beslut om tillstyrkan eller avstyrkan gällande slutförvar för använt kärnbränsle har det varit avgörande att frågor av central betydelse för kommunen har blivit utredda och besvarade.

Ansvar efter förslutning

En viktig fråga för Östhammars kommun är, och har genom hela processen varit, frågan om det långsiktiga ansvaret för slutförvarsanläggningen.

Riksdagen fattade den 10 juni 2020 beslut om lagändringar som innebär att statens ansvar för vissa kärntekniska anläggningar, till exempel slutförvar för använt kärnbränsle och kärnavfall, tydliggörs.

I och med de nu genomförda lagändringarna bedömer Östhammars kommun att frågan är tydligt klargjord.

Kommunfullmäktige

Den långsiktiga säkerheten

En grundläggande fråga för kommunens ställningstagande är den långsiktiga säkerheten. Östhammars kommun anser att frågan utretts på ett tillförlitligt sätt och förlitar sig på Strålsäkerhetsmyndighetens expertkunskaper och bedömning när det gäller den långsiktiga säkerheten.

Mark- och miljödomstolen framförde i sitt yttrande till regeringen ett antal förutsättningar, framförallt kopplade till kopparkapselns skyddsförmåga, som domstolen ansåg skulle vara uppfyllda för att verksamheten skulle vara tillåtlig. SKB lämnade i april 2019 in en komplettering av ansökan i syfte att besvara bland annat dessa frågor. Östhammars kommun lämnade i december 2019 sina synpunkter på kompletteringen.

Under hösten 2019 tog SKB upp ett långtidstest i Äspö-laboratoriet i Oskarshamn, en del av det så kallade LOT-försöket (Long Term Test of Buffer Material). Försöket är huvudsakligen utformat för att undersöka förändringar i bentonitleran men innehåller även kopparkomponenter. Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG) har under en längre tid framhållit vikten av dessa försök och bedömer att de kan ge avgörande information om koppar är ett lämpligt kapselmateriale eller inte. Under vintern och våren har, med anledning av LOT-försöken, en skriftväxling pågått mellan MKG och Strålsäkerhetsmyndigheten. Myndigheten håller inte med MKG om att försöken är av avgörande betydelse men har meddelat att de har för avsikt att granska SKB:s kvalitetsarbete i samband med fältförsök i Äspö-laboratoriet.

Östhammars kommun fick i september 2020 en skrivelse från den lokala miljöorganisationen Opinionsgruppen för säker slutförvaring (Oss). Oss anser att Östhammars kommun bör avvakta resultaten från LOT-försöken, Strålsäkerhetsmyndighetens kvalitetssäkring av dessa och regeringens fråga om kommunens inställning innan beslut tas om att tillstyrka eller avstyrka att slutförvar för använt kärnbränsle byggs.

Östhammars kommun står kvar vid sin bedömning i samband med yttrandet till regeringen i december 2019 och förlitar sig även fortsatt på Strålsäkerhetsmyndigheten när det gäller bedömning av kapselns integritet och dess påverkan på slutförvarets långsiktiga säkerhet.

Miljöpåverkan

En central fråga för Östhammars kommun är den lokala miljöpåverkan och dess effekter för kommunens medborgare. Det är ofrånkomligt att en verksamhet som ett slutförvar för använt kärnbränsle påverkar omgivningen och det krävs därför omfattande åtgärder för att skydda människors hälsa och miljö.

Mark- och miljödomstolen har, i sitt yttrande till regeringen, bedömt att SKB:s miljökonsekvensbeskrivning uppfyller miljöbalkens krav. Domstolen skriver vidare att den valda platsen, förutsatt att skyddsåtgärder föreskrivs och kompensationsåtgärder vidtas, uppfyller miljöbalkens krav när det gäller lokalisering, skyddade områden och skyddade arter.

Transporter och buller

En etablering av ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark innebär en ökad mängd transporter till och från Forsmarksområdet, inte minst tunga transporter. Om SKB ges

Kommunfullmäktige

tillåtlighet kommer den ökade trafikmängden innebära en ökad bullerstörning för boende längs vägarna i närområdet.

I samband med huvudförhandlingen i mark- och miljödomstolen under hösten 2017, föreslog SKB ett villkor som innebär att SKB ska erbjuda bullerdämpande åtgärder till permanentboende längs väg 76 och väg 292 mellan Forsmark och Hargshamn. SKB föreslog i sin komplettering i april 2019 ett tillåtlighetsvillkor med samma formulering. Ett motsvarande förslag fanns för en vägsträcka i Oskarshamns kommun. Oskarshamns kommun föreslog i sitt yttrande över kompletteringen att erbjudandet skulle omfatta alla boende längs den berörda sträckan. Östhammars kommun föreslog i sitt yttrande motsvarande förändring i villkor för den aktuella sträckan i Östhammars kommun. SKB har motsatt sig denna förändring.

Östhammars kommun är överlag positiv till villkorsförslaget där SKB i stort går kommunen till mötes. Det kan enligt kommunens bedömning ses som ett allmänt intresse och kommunen har ingen invändning mot att det meddelas som ett tillåtlighetsvillkor. Kommunen står dock kvar vid sitt förslag från yttrandet till regeringen i december 2019 om att erbjudandet om bullerdämpande åtgärder bör omfatta alla boende längs de berörda vägarna, inte enbart permanentboende.

SKB har även föreslagit andra villkor kopplade till transporter och buller, bland annat gällande sjötransporter av bergmassor och reglering av när på dygnet tunga transporter får ske. Ett villkorsförslag innebär att SKB ska verka för att berörd väghållare (Trafikverket) upprättar åtgärdsprogram för eventuella bullerdämpande och trafiksäkerhetshöjande åtgärder på väg 76 och 292 (Forsmark-Hargshamn). Gällande trafiksäkerhetshöjande åtgärder har SKB begränsade möjligheter att påverka och kommunen vill betona vikten av att Trafikverket tar sitt ansvar i denna del och tillser att eventuella åtgärder vidtas.

Mark- och miljödomstolen har i sin beredning av ärendet till regeringen gjort ett gediget och omfattande arbete gällande bland annat granskningen av miljöpåverkan. Östhammars kommun delar Mark- och miljödomstolens bedömning gällande miljöpåverkan och hänvisar till ovan förda resonemang angående de villkorsförslag som SKB lämnat.

Östhammars kommuns fortsatta roll

Östhammars kommun anser sig ha befogad rätt till insyn i utvecklingen av slutförvaret för använt kärnbränsle även efter det att ett eventuellt tillstånd har meddelats.

Östhammars kommun har genom åren, bland annat i sitt yttrande till regeringen i december 2019, betonat vikten av kommunens fortsatta roll. Det gäller dels den fortsatta stegvisa prövningen enligt kärntekniklagen men även andra områden där kommunen och dess medborgare påverkas.

Ett område där kommunen (eller dess framtida motsvarighet) förväntas få en viktig roll är gällande det långsiktiga informationsbevarandet, det vill säga informationsbevarande efter förslutning av slutförvaret för använt kärnbränsle. Det är därför viktigt att kommunen ges förutsättningar att både bevaka och följa frågan och vara med i arbetet med utformningen av informationsbevarande för slutförvar i Östhammars kommun.

Kommunfullmäktige

Östhammars kommun anser att dess bidrag i processen, med bland annat lokal kunskap och lokala frågeställningar, har förbättrat och även framöver kommer att bidra till att viktiga frågor lyfts fram och belyses. Flera parter, bland annat Strålsäkerhetsmyndigheten och Kärnavfallsrådet, har betonat kommunernas betydelse för planerings- och prövningsprocessen.

Den öppenhet som hittills präglat slutförvarsfrågan är viktig för att skapa förtroende för processen och för förankring och förståelse i lokalsamhället. Även här har kommunen en viktig roll eftersom kommuninvånarna och de lokala organisationerna i första hand vänder sig till kommunen för att framföra sina synpunkter. För en god fortsatt förståelse och kunskap om en eventuell verksamhet i lokalsamhället, vill Östhammars kommun betona vikten av en öppen process även under byggnation, drift och avveckling. Enligt kommunens bedömning gynnar öppenhet alla parter i processen.

Dialogforum

SKB har föreslagit ett tillåtlighetsvillkor om dialogforum som kommunen är positiv till. Under en eventuell tillståndsprocess behöver formen och mandatet för dialogforumet preciseras.

Stegvis prövning

Angående kommunens roll i den stegvisa prövningen enligt kärntekniklagen, föreslogs i utredningen ”Ny kärntekniklag – med förtydligat ansvar” (SOU 2019:16) att samråd med bland annat kommuner ska ske innan beslut fattas om att gå vidare till nästa steg. Östhammars kommun är positiva till detta förslag till lagändring och instämmer med utredarna om att kärntekniklagen behöver moderniseras avseende insyn och inflytande i enlighet med internationella rekommendationer och direktiv (till exempel Århuskonventionen).

Framtida beslutsprocesser

Det planerade slutförvaret för använt kärnbränsle har en bygg-, drift- och avvecklingsperiod som tillsammans är mer än 70 år. Det slutförvar som SKB ansökt om att få bygga i Forsmark är dessutom ett av de första slutförvaren för använt kärnbränsle i världen och en teknikutveckling inom området kan förväntas ske. Till följd av bland annat dessa två aspekter bedömer Östhammars kommun att kunskapsläget och förutsättningarna kan komma att ändras och därmed leda till en omprövning av verksamheten innan förvaret försluts.

Östhammars kommun vill betona att om förutsättningarna förändras så att det krävs en omprövning av verksamheten anser kommunen att tillstyrkan från kommunfullmäktige (eller dess dåvarande motsvarighet) ska inhämtas innan tillåtlighet eller tillstånd meddelas. Östhammars kommun föreslår att ett eventuellt tillåtlighetsbeslut från regeringen förenas med villkor för att säkerställa kommunens roll i eventuella framtida beslutsprocesser.

Östhammars kommun har under hela prövningen gett uttryck för att kommunen förutsätter att:

- Den maximala volym använt kärnbränsle som ska slutförvaras är de cirka 12 000 ton som angetts i ansökan.
- Det är det använda kärnbränslet från de svenska kärnkraftverkens reaktorer som ska slutförvaras inom landets gränser.
- Sverige ska inte slutförvara använt kärnbränsle från andra länder.

Kommunfullmäktige

- Metoden är KBS-3V.

Östhammars kommun utgår från att dessa förutsättningar kommer att utgöra grunden för ett eventuellt tillstånd till kärnbränsleförvaret och att avvikelser innebär att verksamheten ska omprövas.

Finansiering

En förutsättning för att Östhammars kommun ska kunna fortsätta vara en aktiv part är att kommunens arbete med slutförvarsfrågor är fullt ut finansierat. En kunnig och engagerad värdkommun ger ett annat perspektiv och legitimitet till prövningsprocesserna. I en gemensam skrivelse till regeringen (M2019/02262/Ke) har Östhammars och Oskarshamns kommun hemställt om ändring i lagen om finansiering av kärntekniska restprodukter. Även Kärnavfallsrådet anser att kommunerna har en viktig roll att spela och skrev i sitt remissvar till regeringen i september 2019 att ”bestämmelserna enligt finansieringslagstiftningen behöver ses över så att berörda kommuner kan få full finansiering för att följa prövningar även enligt kärntekniklagen”. Östhammars kommun vill betona vikten av att regeringen skyndsamt hanterar kommunernas hemställan och därmed säkerställer kommunernas möjligheter att fortsätta bidra i slutförvarsarbetet.

Östhammars kommun som värdkommun

Östhammars kommuns viktiga roll i den svenska slutförvarsprocessen upphör inte i och med vetobeslutet. Om tillåtlighet ges kommer kommunen, förutom den roll den bör ha i den fortsatta stegvisa prövningen och utformandet av till exempel informationsbevarande åtgärder (se ovan), att ha en central roll som värdkommun för både kärnbränsleförvaret och det befintliga slutförvaret för kortlivat låg- och medelaktivt avfall (SFR). Det är även rimligt att anta att Östhammars kommun kommer att vara en av platserna vid lokaliseringsutredning av ett framtida slutförvar för långlivat låg- och medelaktivt radioaktivt avfall (SFL).

Östhammars kommun vill i detta sammanhang uppmärksamma regeringen på de stora samhällseliga konsekvenser som en verksamhet av denna dignitet och art kan generera.

De berörda kommunerna (Oskarshamn och Östhammar) har med tillgängliga medel från Kärnavfallsfonden, byggt upp en organisation inom sina kommuner för att kunna informera såväl inom kommunen som ut till dess kommuninvånare om processen och dess innehåll. Båda kommunerna är små kommuner som ska bevaka anläggandet av en verksamhet som i allra högsta grad är en nationell snarare än en kommunal angelägenhet.

Slutförvaret för använt kärnbränsles storlek och komplexitet ställer stora krav på kommunen, både vad gäller resurser och upprätthållande av kompetens för att kunna bevaka och delta i processen. Frågans dignitet och tidsperspektiv ställer således kommunens uthållighet på prov både när det gäller kapacitet och kompetens att påverka och bidra till en så bra process som möjligt med öppenhet och insyn.

Konsekvenserna för en värdkommun av en etablering av denna omfattande verksamhet, de utmaningar det innebär för kommunens ekonomi och infrastruktur samt bibehållande av kommunens kärnverksamhet är svåra att överblicka men Östhammars kommun har

Kommunfullmäktige

identifierat ett antal utmaningar som ryms under huvudrubrikerna kompetensförsörjning och infrastruktur nedan.

Kompetensförsörjning

För kärnteknisk verksamhet krävs många olika kompetenser ställt i relation till den fas som olika anläggningar och projekt befinner sig i tidsmässigt. I samtliga faser behövs kompetent arbetskraft i projektet. Det finns redan idag ett behov av såväl personal för anläggningsarbeten, som ingenjörer och specialistkompetenser ute på Forsmarkshalvön och inom de myndigheter som bedriver tillsyn på dessa verksamheter. Det är angeläget att det finns utbildningar på yrkes-, högskole- och universitetsnivå som kan kompetensförsörja denna typ av verksamhet i ett långt tidsperspektiv. Anläggningarna för kärnteknisk verksamhet behöver av naturliga skäl ett mer enskilt läge, vilket gör att arbetskraften vid anläggningarna måste ha goda förutsättningar att transportera sig till och från anläggningarna.

De kärntekniska verksamheterna i Östhammars och Oskarshamns kommun bidrar till en stor del av Sveriges energiförsörjning och en lösning på ett nationellt avfallsproblem. Det är för Östhammars kommun en självklar utgångspunkt att staten måste ta ett större ansvar för att underlätta för kompetensförsörjningen för dessa verksamheter.

Infrastruktur

Infrastruktur rymmer vägar för samtliga trafikslag och trafikanter, elnätskapacitet för att möta behov av elektrifiering av arbetsmaskiner, anslutande företagsetableringar och bostadsbyggande exempelvis på Forsmarkshalvön och i Hargshamnsområdet och bredbandskapacitet i hela kommunen för att möjliggöra distansarbete för att vara attraktiva arbetsgivare.

Östhammars kommun ser att det finns en möjlighet för regeringen att styra alternativt adressera medel inom ansvariga sektorsmyndigheter för att tillgodose allmänna intressen. Östhammars kommun har tidigare framfört argument gällande detta i sitt yttrande till regeringen i december 2019.

Med detta överlämnar Östhammars kommun till regeringen att fortsätta beredningen av ärendet.

Reservationer

Bertil Alm (C), Cecilia Bernsten (C), Lisa Landberg (C), Ingeborg Sevastik (V), Mohammad Sabur (V), Fredrik Jansson (BoA), Lars O Holmgren (BoA), Kerstin Dreborg (MP).

Bertil Alm (C) anmäler att han kommer lämna en skriftlig reservation. (Bilaga 1)

Kommunfullmäktige

Ärendebeskrivning

Svensk kärnbränslehantering AB (SKB) ansökte 2011 om tillstånd för att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark i Östhammars kommun. Prövningen av ansökan sker enligt två lagstiftningar, miljöbalken och kärntekniklagen. Beslut fattas av regeringen men enligt den så kallade vetorätten i miljöbalken krävs kommunfullmäktiges tillstyrkan för att regeringen ska få tillåta verksamheten. Fullmäktige i Östhammars kommun har därför att ta ställning till om etableringen av ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark ska tillstyrkas eller inte.

Miljödepartementets diarienummer: M2018/00217/Me

Beslutsunderlag

Bilagor:

Bilagorna 2-5 kommer tryckas och distribueras till samtliga i fullmäktige inför behandlingen av ärendet 2020-10-13.

1. Handlingen har ersatts av motiv till beslut
2. Slutförvaring av använt kärnbränsle i Forsmark – beslutsunderlag
3. Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande till regeringen
4. Mark- och miljödomstolens yttrande till regeringen (sammanfattning)
5. Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande över SKB:s komplettering i miljöbalksprövningen

Länkar:

- [Östhammars kommuns yttrande.](#)
- [Ansökningshandlingar](#)
- [Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande till regeringen med bilagor](#)
- [Mark- och miljödomstolens yttrande till regeringen](#)
- [Strålsäkerhetsmyndighetens yttranden över SKB:s komplettering med bilaga](#)
- [Regeringens sida om slutförvaret](#)
- [Ett förtydligat statligt ansvar för vissa kärntekniska anläggningar](#)
- [Oskarshamns vetobeslut](#)

Reservationer:

Skriftlig reservation, bilaga 5 till kommunstyrelsens protokoll (längre reservation med motivering distribueras med utskick, övrigt återges under rubriken ärendets behandling)

Ärendets behandling

Förslag till beslut har diskuterats på Villkorsrådets sammanträde.

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beredning

Vid beredningen av ärendet på kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2020-09-15, § 262, fanns fyra förslag till beslut. Arbetsutskottet beslutade att ärendet skulle återupptas på extra arbetsutskott 2020-09-21 kl. 09.30.

Förslag 1.

Kommunfullmäktige i Östhammars kommun tillstyrker att Svensk kärnbränslehantering AB etablerar anläggningar för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall från det svenska kärnkraftsprogrammet enligt KBS-3-metoden i Forsmark i Östhammars kommun.

Förslag 2.

Kommunfullmäktige i Östhammars kommun tillstyrker att Svensk kärnbränslehantering AB etablerar anläggningar för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall från det svenska kärnkraftsprogrammet enligt KBS-3-metoden i Forsmark i Östhammars kommun.

En förutsättning för denna tillstyrkan är följande:

Vid en eventuell omprövning av verksamheten ska kommunfullmäktiges tillstyrkan inhämtas innan tillåtlighet eller tillstånd meddelas.

En sådan tillstyrkan ska alltid inhämtas om verksamheten kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag, såsom exempelvis vid byte av metod, deponering av avfall från nya kärnkraftsanläggningar eller deponering av andra länders använda kärnbränsle.

Förslag 3.

Kommunfullmäktige i Östhammars kommun tillstyrker att Svensk kärnbränslehantering AB etablerar anläggningar för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall från det svenska kärnkraftsprogrammet enligt KBS-3-metoden i Forsmark i Östhammars kommun.

Östhammars kommun föreslår att regeringens tillåtlighetsbeslut förenas med följande villkor:

Vid en eventuell omprövning av verksamheten ska kommunfullmäktiges tillstyrkan inhämtas innan tillåtlighet eller tillstånd meddelas.

En sådan tillstyrkan ska alltid inhämtas om verksamheten kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag, såsom exempelvis vid byte av metod, deponering av avfall från nya kärnkraftsanläggningar eller deponering av andra länders använda kärnbränsle.

Förslag 4.

Kommunfullmäktige i Östhammars kommun tillstyrker inte att Svensk kärnbränslehantering AB etablerar anläggningar för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall från det svenska kärnkraftsprogrammet enligt KBS-3-metoden i Forsmark i Östhammars kommun.

Kommunstyrelsens beredning

Vid kommunstyrelsens beredning 2020-09-29, § 218, lämnades följande yrkanden:

Bertil Alm (C) yrkade att beslutet ska vara: "Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige i Östhammars kommun avvaktar fråga från regeringen innan fullmäktige tar ställning till att tillstyrka eller avstyrka att Svensk kärnbränslehantering AB etablerar anläggningar för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall från det svenska

Kommunfullmäktige

kärnkraftsprogrammet enligt KBS-3-metoden i Forsmark i Östhammars kommun.” Yrkandet har en motivering, bilaga 5 till kommunstyrelsens protokoll.

Margareta Widén Berggren (S) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Lars O Holmgren (BoA) yrkade att beslutet ska vara:

”Kommunfullmäktige i Östhammars kommun tillstyrker att Svensk kärnbränslehantering AB etablerar anläggningar för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall från det svenska kärnkraftsprogrammet enligt KBS-3-metoden i Forsmark i Östhammars kommun.

Förutsättning för denna tillstyrkan är följande:

1. Tillåtlighet enl Mark- o Miljödomstolens yttrande 2018-01-23 p1 a-e som är bifogat i handlingarna.
2. Vid en eventuell omprövning av verksamheten ska kommunfullmäktiges tillstyrkan inhämtas innan tillåtlighet eller tillstånd meddelas.

En sådan tillstyrkan ska alltid inhämtas om verksamheten kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag, såsom exempelvis vid byte av metod, deponering av avfall från nya kärnkraftsanläggningar eller deponering av andra länders använda kärnbränsle.

Kommunens ställningstagande gällande det kommunala vetot är 24 månader från lagakraftvunnet beslut i KF.”

Ordförande ställde proposition på yrkandena och fann att kommunstyrelsen beslutade att bifalla arbetsutskottets förslag.

Bertil Alm (C) reserverar sig med hänvisning till motivering: bilaga 5. Lars O Holmgren (BOA) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till eget yrkande.

Dagens sammanträde

Yrkanden

Jacob Spangenberg (C), Margareta Widén Berggren (S), Pär-Olof Olsson (M), Julia Carlström (L), Linus Westin (S), Tomas Näslund (S), Inger Abrahamsson (C), Martin Wahlsten (SD), Anna-Lena Söderblom (M), Lena Hagman (KD) och Jonas Lennström (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Bertil Alm (C) med bifall av Kerstin Dreborg (MP) och Ingeborg Sevastik (V) och Mohammad Sabur (V) yrkar på att ärendet ska återremitteras med motivering: i avvaktan på fråga från regeringen enligt Bertil Alms (C) yrkande i kommunstyrelsen.

I andra hand yrkar Bertil Alm (C) med bifall av Kerstin Dreborg (MP) och Ingeborg Sevastik (V) och Mohammad Sabur (V) att kommunfullmäktige ska avstyrka ansökan.

I tredje hand yrkar Bertil Alm (C) med bifall av Kerstin Dreborg (MP) och Ingeborg Sevastik (V) och Mohammad Sabur (V) på tillägg enligt det förslag som betecknades ”förslag 2” i kommunstyrelsens arbetsutskott:

En förutsättning för denna tillstyrkan är följande:

Vid en eventuell omprövning av verksamheten ska kommunfullmäktiges tillstyrkan inhämtas innan tillåtlighet eller tillstånd meddelas.

Kommunfullmäktige

En sådan tillstyrkan ska alltid inhämtas om verksamheten kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag, såsom exempelvis vid byte av metod, deponering av avfall från nya kärnkraftsanläggningar eller deponering av andra länders använda kärnbränsle.

Kerstin Dreborg (MP), Ingeborg Sevastik (V) yrkar avslag till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Linus Westin (S) yrkar på följande tillägg: förutsättningar för denna tillstyrkan är att SKB omlokaliserar sitt huvudkontor till Östhammars kommun till dess att förslutning och avveckling av slutförvaret är klart.

Linus Westin (S) yrkar på följande tillägg: förutsättningar för denna tillstyrkan är att SKB finansierar säkerställandet av vattenförsörjningen till, samt fullt ut finansierar ombyggnation och underhåll av VA-systemet i, Östhammars kommun till dess att förslutning och avveckling av slutförvaret är klart.

Margareta Widén Berggren (S) yrkar avslag på Bertil Alms (C) förstahandsyrkande, andrahandsyrkande och tredjehandsyrkande.

Margareta Widén Berggren (S) yrkar avslag på Linus Westins (S) tilläggsyrkanden (två stycken).

Lars O. Holmgren (BoA) yrkar att beslutet ska vara:

Kommunfullmäktige i Östhammars kommun tillstyrker att Svensk kärnbränslehantering AB etablerar anläggningar för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall från det svenska kärnkraftsprogrammet enligt KBS-3-metoden i Forsmark i Östhammars kommun.

Förutsättningar för denna tillstyrkan är följande:

1. Tillåtlighet enl Mark- o Miljödomstolens yttrande 2018-01-23 p1 a-e som är bifogat i handlingarna.
2. Vid en eventuell omprövning av verksamheten ska kommunfullmäktiges tillstyrkan inhämtas innan tillåtlighet eller tillstånd meddelas.

En sådan tillstyrkan ska alltid inhämtas om verksamheten kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag, såsom exempelvis vid byte av metod, deponering av avfall från nya kärnkraftsanläggningar eller deponering av andra länders använda kärnbränsle.

3. Det tidigare tecknade ”Mervärdesavtalet” mellan Östhammars, Oskarshamns kommun och SKB omförhandlas och omdirigeras till att bli en del av de årliga ordinarie kommunala budgeterna vilka framledes bereds av respektive kommunstyrelse.

Kommunens ställningstagande gällande det kommunala vetot är 24 månader från lagakraftvunnet beslut i KF.

Lars O. Holmgren (BoA) med bifall av Fredrik Jansson (BoA) yrkar i andra hand på följande tillägg, som två separata tilläggsyrkanden:

Kommunfullmäktige

Det tidigare tecknade ”Mervärdesavtalet” mellan Östhammars, Oskarshamns kommun och SKB omförhandlas och omdirigeras till att bli en del av de årliga ordinarie kommunala budgeterna vilka framledes bereds av respektive kommunstyrelse.

Kommunens ställningstagande gällande det kommunala vetot är 24 månader från lagakraftvunnet beslut i KF.

Pär-Olof Olsson (M) och Jonas Lennström (S) yrkar avslag på alla alternativa yrkanden och tillägg.

Jacob Spangenberg (C) yrkar avslag på Lars O Holmgrens (BoA) förstahandsyrkande och andrahandsyrkande.

Sammanträdet ajourneras kl. 19.50-20.05.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras enligt Bertil Alms (C) med flera yrkande och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Votering

Votering begärs.

Ja-röst för att ärendet ska avgöras idag.

Nej-röst för att ärendet ska återremitteras.

Resultat (se voteringsrapport för detaljer):

- Ja	38
- Nej	9
- Avstår	1

Ordförande finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Propositionsordning

Ordförande meddelar att Jacob Spangenberg (C) med flera bifallsyrkande till kommunstyrelsens förslag till beslut är huvudförslag.

Ordförande behandlar Bertil Alms (C) med flera yrkande att kommunfullmäktige ska avstyrka ansökan och Kerstin Dreborgs (MP) med flera avslagsyrkande som ett yrkande.

Ordförande ställer Bertil Alms (C) med flera yrkande att kommunfullmäktige ska avstyrka ansökan mot Lars O Holmgrens (BoA) yrkande att beslutet ska vara:

Kommunfullmäktige i Östhammars kommun tillstyrker att Svensk kärnbränslehantering AB etablerar anläggningar för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall från det svenska kärnkraftsprogrammet enligt KBS-3-metoden i Forsmark i Östhammars kommun.

Förutsättningar för denna tillstyrkan är följande:

1. Tillåtlighet enl Mark- o Miljödomstolens yttrande 2018-01-23 p1 a-e som är bifogat i handlingarna.

Kommunfullmäktige

2. Vid en eventuell omprövning av verksamheten ska kommunfullmäktiges tillstyrkan inhämtas innan tillåtlighet eller tillstånd meddelas.

En sådan tillstyrkan ska alltid inhämtas om verksamheten kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag, såsom exempelvis vid byte av metod, deponering av avfall från nya kärnkraftsanläggningar eller deponering av andra länders använda kärnbränsle.

3. Det tidigare tecknade ”Mervärdesavtalet” mellan Östhammars, Oskarshamns kommun och SKB omförhandlas och omdirigeras till att bli en del av de årliga ordinarie kommunala budgeterna vilka framledes bereds av respektive kommunstyrelse.

Kommunens ställningstagande gällande det kommunala vetot är 24 månader från lagakraftvunnet beslut i KF.

och finner att kommunfullmäktige beslutar att Bertil Alms (C) med flera yrkande är motförslag till huvudförslaget.

Votering

Votering begärs.

Ja-röst för att Bertil Alm (C) med bifall av Kerstin Dreborg (MP) och Ingeborg Sevastik (V) och Mohammad Sabur (V) att kommunfullmäktige ska avstyrka ansökan ska vara motförslag.

Nej-röst för att Lars O Holmgrens (BOA) yrkande ska vara motförslag:

yrkar att beslutet ska vara:

Kommunfullmäktige i Östhammars kommun tillstyrker att Svensk kärnbränslehantering AB etablerar anläggningar för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall från det svenska kärnkraftsprogrammet enligt KBS-3-metoden i Forsmark i Östhammars kommun.

Förutsättningar för denna tillstyrkan är följande:

1. Tillåtlighet enl Mark- o Miljödomstolens yttrande 2018-01-23 p1 a-e som är bifogat i handlingarna.
2. Vid en eventuell omprövning av verksamheten ska kommunfullmäktiges tillstyrkan inhämtas innan tillåtlighet eller tillstånd meddelas.

En sådan tillstyrkan ska alltid inhämtas om verksamheten kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag, såsom exempelvis vid byte av metod, deponering av avfall från nya kärnkraftsanläggningar eller deponering av andra länders använda kärnbränsle.

3. Det tidigare tecknade ”Mervärdesavtalet” mellan Östhammars, Oskarshamns kommun och SKB omförhandlas och omdirigeras till att bli en del av de årliga ordinarie kommunala budgeterna vilka framledes bereds av respektive kommunstyrelse.

Kommunens ställningstagande gällande det kommunala vetot är 24 månader från lagakraftvunnet beslut i KF.

Kommunfullmäktige

Resultat (se voteringsrapport för detaljer):

- Ja	8
- Nej	3
- Avstår	37

Ordförande finner att kommunfullmäktige beslutar att Bertil Alms (C) med flera yrkande att kommunfullmäktige ska avstyrka ansökan är motförslag till huvudförslaget.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Jacob Spangenberg (C) med flera bifallsyrkande mot Bertil Alms (C) med flera yrkande att kommunfullmäktige ska avstyrka ansökan och finner att kommunfullmäktige beslutar att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Votering

Votering begärs.

Ja-röst för att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Nej-röst för Bertil Alm (C), Kerstin Dreborg (MP), Ingeborg Sevastik (V) och Mohammad Sabur (V) yrkande att kommunfullmäktige ska avstyrka ansökan.

Resultat (se voteringsrapport för detaljer):

- Ja	38
- Nej	7
- Avstår	3

Ordförande finner att kommunfullmäktige beslutar att bifalla kommunstyrelsens förslag till beslut.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på avlagsyrkande på Linus Westins (S) tilläggsyrkande från Margareta Widén Berggren (S), Pär-Olof Olsson (M) och Jonas Lennström (S) mot Linus Westins (S) tilläggsyrkande: förutsättningar för denna tillstyrkan är att SKB omlokaliserar sitt huvudkontor till Östhammars kommun till dess att förslutning och avveckling av slutförvaret är klart och finner att kommunfullmäktige beslutar att avslå Linus Westins (S) tilläggsyrkande.

Ordförande ställer proposition på avlagsyrkande på Linus Westins (S) tilläggsyrkande från Margareta Widén Berggren (S), Pär-Olof Olsson (M) och Jonas Lennström (S) mot Linus Westins (S) tilläggsyrkande: förutsättningar för denna tillstyrkan är att SKB finansierar säkerställandet av vattenförsörjningen till, samt fullt ut finansierar ombyggnation och underhåll av VA-systemet i, Östhammars kommun till dess att förslutning och avveckling av slutförvaret är klart och finner att kommunfullmäktige beslutar att avslå Linus Westins (S) tilläggsyrkande.

Ordförande ställer proposition på avlagsyrkande på Lars O. Holmgrens (BoA) tilläggsyrkande från Pär-Olof Olsson (M), Jonas Lennström (S) och Jacob Spangenberg (C) mot Lars O. Holmgrens (BoA) med flera tilläggsyrkande: Det tidigare tecknade ”Mervärdesavtalet” mellan Östhammars, Oskarshamns kommun och SKB omförhandlas och omdirigeras till att bli en del av de årliga ordinarie kommunala budgeterna vilka framledes bereds av respektive

Kommunfullmäktige

kommunstyrelse och finner att kommunfullmäktige beslutar att avslå Lars O Holmgrens (BoA) tilläggsyrkande.

Ordförande ställer proposition på avslagsyrkande på Lars O. Holmgrens (BoA) tilläggsyrkande från Pär-Olof Olsson (M), Jonas Lennström (S) och Jacob Spangenberg (C) mot Lars O. Holmgrens (BoA) med flera tilläggsyrkande: Kommunens ställningstagande gällande det kommunala vetot är 24 månader från lagkraftvunnet beslut i KF och finner att kommunfullmäktige beslutar att avslå Lars O Holmgrens (BoA) tilläggsyrkande.

Ordförande ställer proposition på avslagsyrkande på Bertil Alms (C) tilläggsyrkande från Margareta Widén Berggren (S), Pär-Olof Olsson (M) och Jonas Lennström (S) mot Bertil Alms (C) med flera tilläggsyrkande: enligt det förslag som betecknades "förslag 2" i kommunstyrelsens arbetsutskott:

En förutsättning för denna tillstyrkan är följande:

Vid en eventuell omprövning av verksamheten ska kommunfullmäktiges tillstyrkan inhämtas innan tillåtlighet eller tillstånd meddelas.

En sådan tillstyrkan ska alltid inhämtas om verksamheten kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag, såsom exempelvis vid byte av metod, deponering av avfall från nya kärnkraftsanläggningar eller deponering av andra länders använda kärnbränsle.

och finner att kommunfullmäktige beslutar att avslå Bertil Alms (C) tilläggsyrkande.

Votering

Votering begärs.

Ja-röst för att avslå tilläggsyrkandet.

Nej-röst för att bifalla Bertil Alms (C) med flera tilläggsyrkande: enligt det förslag som betecknades "förslag 2" i kommunstyrelsens arbetsutskott:

En förutsättning för denna tillstyrkan är följande:

Vid en eventuell omprövning av verksamheten ska kommunfullmäktiges tillstyrkan inhämtas innan tillåtlighet eller tillstånd meddelas.

En sådan tillstyrkan ska alltid inhämtas om verksamheten kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag, såsom exempelvis vid byte av metod, deponering av avfall från nya kärnkraftsanläggningar eller deponering av andra länders använda kärnbränsle.

Resultat (se voteringsrapport för detaljer):

- Ja	37
- Nej	9
- Avstår	2

Ordförande finner att kommunfullmäktige beslutar att avslå Bertil Alms (C) tilläggsyrkande.

Kommunfullmäktige

Beslutet skickas till

- Miljödepartementet, märkt med diarienummer M2018/00217/Me,
m.registrator@regeringskansliet.se
- SKB, registrator@skb.se
- Strålsäkerhetsmyndigheten
- Länsstyrelsen i Uppsala län
- Oskarshamns kommun
- Slutförvarsenheten
- Styrelsen för Kärnkraftskommunernas samarbetsorgan (KSO)

RESERVATION
2020-10-13**Ang Östhammars kommuns inställning till etablering av ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. KF 2020-10-13**

Vid kommunfullmäktigesammanträdet 2020-10-13 yrkade Bertil Alm (C) att ärendet återremitteras med motiveringen att Kommunfullmäktige i Östhammars kommun avvaktar fråga från regeringen innan fullmäktige tar ställning till att tillstyrka eller avstyrka att Svensk kärnbränslehantering AB etablerar anläggningar för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall från det svenska kärnkraftsprogrammet enligt KBS-3-metoden i Forsmark i Östhammars kommun.

Undertecknade reserverar oss mot beslutet att inte invänta fråga från regeringen utan att i stället ensidigt avstå den kommunala vetorätten i ett ärende som kan få konsekvenser för de närmaste 100 000 åren. Detta dessutom utan att ställa några som helst villkor.

Kommunfullmäktige accepterade inte ens ett rimligt och okontroversiellt villkor och som ingått och varit en förutsättning hela tiden nämligen:

- Vid en eventuell omprövning av verksamheten ska kommunfullmäktiges tillstyrkan inhämtas innan tillåtlighet eller tillstånd meddelas.
- En sådan tillstyrkan ska alltid inhämtas om verksamheten kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag, såsom exempelvis vid byte av metod, deponering av avfall från nya kärnkraftsanläggningar eller deponering av andra länders använda kärnbränsle.

Att fatta beslut under osäkerhet är inget nytt för oss i fullmäktige, vi vet inte alltid allt. Men när det gäller att fatta beslut om att tillåta ett slutförvar för använt kärnbränsle som kan få konsekvenser de närmaste 100 000 åren så är det lite större. Det är kanske det viktigaste beslutet som Östhammars kommun någonsin fattat och kommer att fatta.

Detta är en etisk och moralisk fråga och det vilar ett tungt ansvar på kommunfullmäktige i Östhammars kommun. Vi kommer nämligen aldrig att ha full kunskap, men det fanns frågor som hade varit angelägna att ha hanterat innan vi tog vårt vetobeslut. Det är också enda gången som kommunen i formell mening har avgörandet i sin hand, även om regeringen kan undanröja ett kommunalt vetobeslut.

Tillåtlighetsbeslutet finns reglerat i miljöbalken.

Bestämmelserna i miljöbalken gäller både slutförvarsanläggningens säkerhet/strålskydd och andra frågor som exempelvis om störningar av buller, att natur- och kulturmiljöer ska skyddas och att mångfald ska bevaras. Regeringen ska även pröva ansökan utifrån ett samhällsligt perspektiv, alltså om verksamheten kan tillåtas.

Först efter att regeringen eventuellt meddelat ett tillåtlighetsbeslut kommer tillståndsbeslut och villkor som fastställs av Mark- och miljödomstolen. Då har kommunen yttrande- och förslagsrätt men ingen vetorätt. Tillstånd som meddelas av domstolen gäller sedan i princip så länge det finns en verksamhet och verksamhetsutövare.

RESERVATION
2020-10-13

När Mark- och miljödomstolen prövade frågan under 2017 och lämnade sitt yttrande till regeringen den 23 januari 2018 fanns följande i sammanfattning.

Mark- och miljödomstolens yttrande

Verksamheten är tillåtlig om

1. Svensk Kärnbränslehantering AB redovisar underlag som visar att slutförvarsanläggningen på lång sikt uppfyller miljöbalkens krav trots de osäkerheter som kvarstår om hur kapselns skyddsförmåga påverkas av
  - a. korrosion på grund av reaktion i syrgasfritt vatten
  - b. gropkorrosion på grund av reaktion med sulfid, inklusive saunaeffektens inverkan på gropkorrosion
  - c. spänningskorrosion på grund av reaktion med sulfid, inklusive saunaeffektens inverkan på spänningskorrosion
  - d. väteförspredning
  - e. radioaktiv strålningens inverkan på gropkorrosion, spänningskorrosion och väteförspredning.

2. det klargörs vem som har ansvar enligt miljöbalken för slutförvarsanläggningen på lång sikt.

Domstolens andra fråga om ansvar efter förslutning har därefter hanterats av regering och riksdag och en lagstiftning finns på plats. Borde egentligen vara ganska självklart i detta fall att staten ska ta på sig det ansvaret när det inte längre finns någon verksamhetsutövare.

Hur domstolens yttrande när det gäller osäkerheter kring kopparkapseln skulle tolkas har varit föremål för diskussion där vissa hävdade att domstolen hade "bara några frågor".

På direkt fråga vid domstolens presskonferens svarade dock domstolens ordförande rådmann Anders Lillienau att det skulle tolkas som ett **Nej**.

Därefter har SKB kompletterat ansökan. Kompletteringen sänds på remiss och slutligen har kompletteringen kungjorts av regeringen med svarsdatum 17 juni 2020.

De frågor som Mark- och miljödomstolen tog upp i sitt yttrande har ännu inte behandlats av någon som hade domstolens perspektiv på frågan dvs utifrån miljöbalken. Kärnavfallsrådets yttrande från september förra året kan dock tolkas som att det fortfarande finns stora frågetecken.

RESERVATION
2020-10-13

Bl.a. skrev Kärnavfallsrådet: Det finns idag inte några vetenskapliga belägg för att utestående frågor om kopparkapselns skyddsförmåga kommer att bli besvarade under den stegvisa prövningsprocess som i så fall väntar.

Det ska då noteras att den stegvisa prövningsprocessen sker senare när tillstånd lämnats enligt kärntekniklagen. Någon motsvarighet till stegvis prövning finns inte enligt miljöbalken.

Strålsäkerhetsmyndigheten är expertmyndighet enligt kärntekniklagen men definitivt inte enligt miljöbalken. Och det är tillåtligheten som finns reglerad i miljöbalken. Att Strålsäkerhetsmyndigheten först tillstyrkt ansökan och även efter Mark- och miljödomstolens tydliga kritik och SKB:s kompletteringar kommit till samma slutsats som tidigare ändrar inte sakförhållandet att bedömningen ska ske även enligt miljöbalken och någon med domstolens kompetens. Detta perspektiv saknas fortfarande.

Regeringens rådgivande organ Kärnavfallsrådet beskriver väldigt tydligt på sin hemsida två separata processer som samordnas. Och när det gäller huvudfrågan om tillåtlighet enligt miljöbalken skriver Kärnavfallsrådet: Regeringen **frågar** kommunerna om de tillstyrker eller avstyrker verksamheten. Se bilaga med den schematiska bilden från Kärnavfallsrådet.

Även SKB skriver i sitt senaste yttrande till regeringen den 2 juli 2020 om den fortsatta handläggningen: SKB hemställer att regeringen inhämtar yttrande enligt 17 kap. 6 § miljöbalken från kommunfullmäktige i Östhammar och därefter fattar beslut i tillåtlighetsfrågan.

Det kan knappast bli tydligare. Man svarar inte på frågor som inte ställts.

Mot bakgrund av att Mark- och miljödomstolen i sitt yttrande sa nej till tillåtlighet finns inget enhetligt underlag.

Utan att avkräva ett förhandsyttrande från regeringen i tillåtlighetsfrågan så är det ändå rimligt att det är först när regeringen anser att domstolens frågor är besvarade som Östhammars kommun avger sitt "vetobeslut".

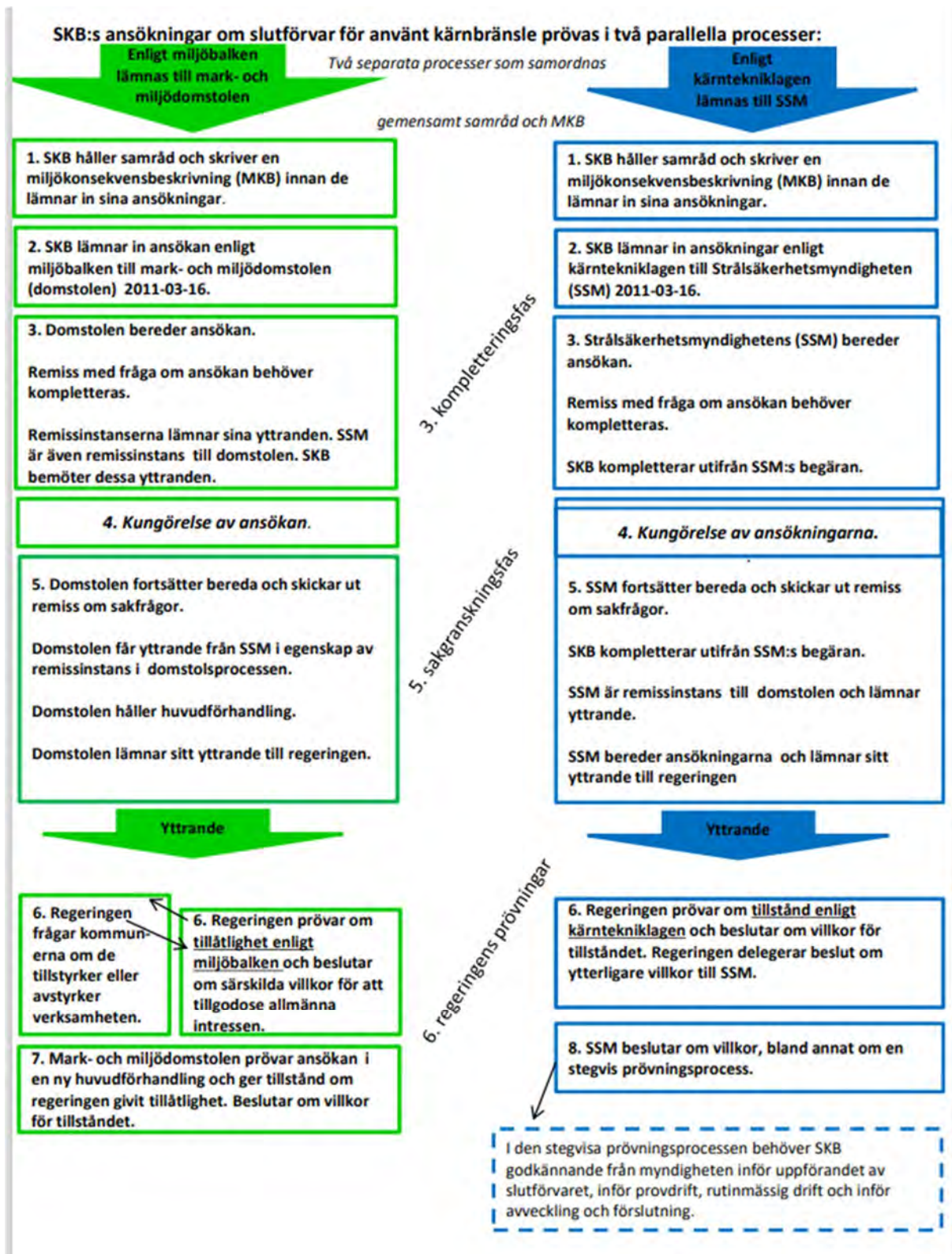
Och det är först när vi får den formella frågan från regeringen som ärendet kan vara moget för ett beslut i kommunfullmäktige.

Bertil Alm (C)

Cecilia Bernsten (C)

Lisa Landberg (C)

RESERVATION
2020-10-13Bilaga med den schematiska bilden från Kärnavfallsrådet

Närvarorapport

Kommunfullmäktige 13 oktober 2020

Ärendenumrering:

NR ÄRENDE

§ 121 1.Östhammars kommuns inställning till etablering av ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark

Närvarodata:

NR	DELEGAT	STARTTID	SLUTTID	NÄRVARO	JÄVIG
Närvarande ledamöter					
1	Margareta Widén-Berggren (S)	2020-10-13 17:36:06	20:55:27	§121	
2	Tomas Bendiksen (S)	2020-10-13 17:19:19	20:55:27	§121	
4	Roger Lamell (S)	2020-10-13 17:30:41	20:55:27	§121	
5	Lisa Norén (S)	2020-10-13 17:34:36	20:55:27	§121	
6	Jonas Lennström (S)	2020-10-13 17:37:12	20:55:27	§121	
7	Anna Frisk (S)	2020-10-13 17:51:54	20:55:27	§121	
10	Mika Muhonen (S)	2020-10-13 17:50:33	20:55:27	§121	
12	Örjan Mattsson (S)	2020-10-13 17:48:29	20:55:26	§121	
13	Ann-Charlotte Grehn (S)	2020-10-13 17:49:56	20:55:27	§121	
14	Tomas Näslund (S)	2020-10-13 17:29:19	20:55:27	§121	
15	Désirée Mattsson (S)	2020-10-13 17:48:28	20:55:23	§121	
16	Linus Westin (S)	2020-10-13 17:52:25	20:55:27	§121	
17	Jacob Spangenberg (C)	2020-10-13 17:46:19	20:55:27	§121	
18	Bertil Alm (C)	2020-10-13 17:49:00	20:55:27	§121	
19	Inger Abrahamsson (C)	2020-10-13 17:49:23	20:55:27	§121	
20	Håkan Dannberg (C)	2020-10-13 17:48:10	20:55:26	§121	
21	Cecilia Bernsten (C)	2020-10-13 17:33:36	20:55:27	§121	
22	Lisa Landberg (C)	2020-10-13 17:45:58	20:55:27	§121	
23	Josefine Nilsson (C)	2020-10-13 17:51:55	20:55:27	§121	
24	Ingeborg Sevastik (V)	2020-10-13 17:36:06	20:55:27	§121	
25	Mohammad Sabur (V)	2020-10-13 17:38:21	20:55:27	§121	
26	Anna-Lena Söderblom (M)	2020-10-13 17:21:37	20:55:27	§121	
27	Pär-Olof Olsson (M)	2020-10-13 17:38:29	20:55:27	§121	
28	Lennart Owenius (M)	2020-10-13 17:40:48	20:55:27	§121	
29	Jan Holmberg (M)	2020-10-13 17:56:23	20:55:27	§121	
30	Fabian Sjöberg (M)	2020-10-13 17:30:33	20:55:27	§121	
31	Christer Lindström (M)	2020-10-13 17:47:04	20:55:27	§121	

NR	DELEGAT	STARTTID	SLUTTID	NÄRVARO	JÄVIG
32	Allan Kruukka (M)	2020-10-13 17:30:09	20:55:27	§121	
33	Lars O Holmgren (BOA)	2020-10-13 17:58:00	20:55:27	§121	
35	Fredrik Jansson (BOA)	2020-10-13 17:48:11	20:55:27	§121	
36	Sabina Stål (KD)	2020-10-13 17:53:06	20:55:27	§121	
37	Lena Hagman (KD)	2020-10-13 17:55:13	20:55:27	§121	
38	Madelene Alpsjö (KD)	2020-10-13 17:41:40	20:55:27	§121	
39	Julia Carlström (L)	2020-10-13 17:54:46	20:55:27	§121	
40	Irmeli Bellander (L)	2020-10-13 17:41:49	20:55:27	§121	
41	Kerstin Dreborg (MP)	2020-10-13 17:41:48	20:55:27	§121	
42	Martin Wahlsten (SD)	2020-10-13 17:47:43	20:55:27	§121	
43	Mats Olsson (-)	2020-10-13 17:48:01	20:55:27	§121	
44	Ylva Lundin (SD)	2020-10-13 17:46:54	20:55:27	§121	
45	Bo Persson (SD)	2020-10-13 17:42:08	20:55:27	§121	
47	Sirlis Persson (SD)	2020-10-13 17:38:54	20:55:27	§121	
49	Stefan Larsson (SD)	2020-10-13 17:51:59	20:55:23	§121	

Tjänstgörande ersättare

201	Matts Eriksson (S)	2020-10-13 17:33:00	20:55:27	§121	
202	Olle Olsson (S)	2020-10-13 17:38:56	20:55:27	§121	
203	Lisbeth Persson (S)	2020-10-13 17:42:09	20:55:27	§121	
204	Lennart Norén (S)	2020-10-13 17:51:13	20:55:27	§121	
230	Melinda Leufstadius (SD)	2020-10-13 17:52:35	20:55:27	§121	
231	Richard Halvarsson (SD)	2020-10-13 17:55:49	20:55:26	§121	

Närvarande ej tjänstgörande ersättare

205	Raili Karjalainen (S)	2020-10-13 17:29:14	20:55:27		
206	Per Malmsten (S)	2020-10-13 17:41:02	20:55:27		
207	Erik Rudolfsson (S)	2020-10-13 17:48:46	20:55:27		
208	Roger Jansson (S)	2020-10-13 17:49:23	20:55:27		
210	Gunnel Wahlgren (C)	2020-10-13 17:43:29	20:55:27		
214	Inger Arvidsson (V)	2020-10-13 17:54:34	20:55:27		
216	Katarina Asplunden (M)	2020-10-13 17:40:28	20:55:27		
223	Eva Fredriksson (KD)	2020-10-13 17:44:46	20:55:27		
224	Maria Nyström (KD)	2020-10-13 17:44:40	20:55:27		
226	Rune Nilsson (L)	2020-10-13 17:51:05	20:55:27		
227	Freddie Eriksson (MP)	2020-10-13 17:53:58	20:55:27		

Frånvarande ledamöter

3	Sanne Lennström (S)				
8	Kristina Woxdal Pihl (S)				

NR	DELEGAT	STARTTID	SLUTTID	NÄRVARO	JÄVIG
9	Vakant (S)				
11	Suzan Karagöz (S)				
34	Jan-Olof Ahlinder (BOA)				
46	Håkan Sjöblom (SD)				
48	Lennart Dahlberg (SD)				

Frånvarande ersättare

209	vakant (C)				
211	Camilla Strandman (C)				
212	Olle Rehn (C)				
213	Elisabeth Karlsson (V)				
215	Anders Kjellgren (M)				
217	Mikael Holmkvist (M)				
218	Niklas Ekström (M)				
219	Lars Alm (BOA)				
221	Ronny Innala (BOA)				
225	Christer Bohlin (L)				
228	Malin Aldal (MP)				
229	Ywonne Lindgren (SD)				
232	Vakant (SD), ny ersättare kunde inte utses				

Voteringsrapport

Kommunfullmäktige 13 oktober 2020

Redogörelse för individuella röster under sammanträdets voteringar

Röst

1. Östhammars kommuns inställning till etablering av ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark

Ja-röst för att ärendet ska avgöras idag.

Nej-röst för att ärendet ska återremitteras.

Resultat

Ja	38	
Nej	9	
Avstår	1	
Frånvarande	1	
1	Margareta Widén-Berggren (S)	Ja
2	Tomas Bendiksen (S)	Ja
4	Roger Lamell (S)	Ja
5	Lisa Norén (S)	Ja
6	Jonas Lennström (S)	Ja
7	Anna Frisk (S)	Ja
10	Mika Muhonen (S)	Ja
12	Örjan Mattsson (S)	Ja
13	Ann-Charlotte Grehn (S)	Ja
14	Tomas Näslund (S)	Ja
15	Désirée Mattsson (S)	Ja
16	Linus Westin (S)	Ja
17	Jacob Spangenberg (C)	Ja
19	Inger Abrahamsson (C)	Ja
20	Håkan Dannberg (C)	Ja
23	Josefine Nilsson (C)	Ja
26	Anna-Lena Söderblom (M)	Ja
27	Pär-Olof Olsson (M)	Ja
28	Lennart Owenius (M)	Ja

		Röst
29	Jan Holmberg (M)	Ja
30	Fabian Sjöberg (M)	Ja
31	Christer Lindström (M)	Ja
32	Allan Kruukka (M)	Ja
33	Lars O Holmgren (BOA)	Ja
37	Lena Hagman (KD)	Ja
39	Julia Carlström (L)	Ja
40	Irmeli Bellander (L)	Ja
42	Martin Wahlsten (SD)	Ja
44	Ylva Lundin (SD)	Ja
45	Bo Persson (SD)	Ja
47	Sirlis Persson (SD)	Ja
49	Stefan Larsson (SD)	Ja
201	Matts Eriksson (S)	Ja
202	Olle Olsson (S)	Ja
203	Lisbeth Persson (S)	Ja
204	Lennart Norén (S)	Ja
230	Melinda Leufstadius (SD)	Ja
231	Richard Halvarsson (SD)	Ja
18	Bertil Alm (C)	Nej
21	Cecilia Bernsten (C)	Nej
22	Lisa Landberg (C)	Nej
24	Ingeborg Sevastik (V)	Nej
25	Mohammad Sabur (V)	Nej
35	Fredrik Jansson (BOA)	Nej
38	Madelene Alpsjö (KD)	Nej
41	Kerstin Dreborg (MP)	Nej
43	Mats Olsson (-)	Nej
36	Sabina Stål (KD)	Avstår

1.Östhammars kommuns inställning till etablering av ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark

Ja-röst för att Bertil Alm (C) med bifall av Kerstin Dreborg (MP) och Ingeborg Sevastik (V) och Mohammad Sabur (V) att kommunfullmäktige ska avstyrka ansökan ska vara motförslag.

Nej-röst för att Lars O Holmgrens (BOA) yrkande ska vara motförslag:
yrkar att beslutet ska vara:

Kommunfullmäktige i Östhammars kommun tillstyrker att Svensk kärnbränslehantering AB etablerar anläggningar för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall från det svenska kärnkraftsprogrammet enligt KBS-3-metoden i Forsmark i Östhammars kommun.

Förutsättningar för denna tillstyrkan är följande:

1. Tillåtlighet enl Mark- o Miljödomstolens yttrande 2018-01-23 p1 a-e som är bifogat i handlingarna.
2. Vid en eventuell omprövning av verksamheten ska kommunfullmäktiges tillstyrkan inhämtas innan tillåtlighet eller tillstånd meddelas.

En sådan tillstyrkan ska alltid inhämtas om verksamheten kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag, såsom exempelvis vid byte av metod, deponering av avfall från nya kärnkraftsanläggningar eller deponering av andra länders använda kärnbränsle.

3. Det tidigare tecknade ”Mervärdesavtalet” mellan Östhammars, Oskarshamns kommun och SKB omförhandlas och omdirigeras till att bli en del av de årliga ordinarie kommunala budgeterna vilka framledes bereds av respektive kommunstyrelse.

Kommunens ställningstagande gällande det kommunala vetot är 24 månader från lagakraftvunnet beslut i KF.

Resultat

Ja	8	
Nej	3	
Avstår	37	
Frånvarande	1	
18	Bertil Alm (C)	Ja
21	Cecilia Bernsten (C)	Ja
22	Lisa Landberg (C)	Ja
24	Ingeborg Sevastik (V)	Ja
25	Mohammad Sabur (V)	Ja
28	Lennart Owenius (M)	Ja
38	Madelene Alpsjö (KD)	Ja
41	Kerstin Dreborg (MP)	Ja
32	Allan Kruukka (M)	Nej

33	Lars O Holmgren (BOA)	Nej
35	Fredrik Jansson (BOA)	Nej
1	Margareta Widén-Berggren (S)	Avstår
2	Tomas Bendiksen (S)	Avstår
4	Roger Lamell (S)	Avstår
5	Lisa Norén (S)	Avstår
6	Jonas Lennström (S)	Avstår
7	Anna Frisk (S)	Avstår
10	Mika Muhonen (S)	Avstår
12	Örjan Mattsson (S)	Avstår
13	Ann–Charlotte Grehn (S)	Avstår
14	Tomas Näslund (S)	Avstår
15	Désirée Mattsson (S)	Avstår
16	Linus Westin (S)	Avstår
17	Jacob Spangenberg (C)	Avstår
19	Inger Abrahamsson (C)	Avstår
20	Håkan Dannberg (C)	Avstår
23	Josefine Nilsson (C)	Avstår
26	Anna–Lena Söderblom (M)	Avstår
27	Pär–Olof Olsson (M)	Avstår
29	Jan Holmberg (M)	Avstår
30	Fabian Sjöberg (M)	Avstår
31	Christer Lindström (M)	Avstår
36	Sabina Stål (KD)	Avstår
37	Lena Hagman (KD)	Avstår
39	Julia Carlström (L)	Avstår
40	Irmeli Bellander (L)	Avstår
42	Martin Wahlsten (SD)	Avstår
43	Mats Olsson (-)	Avstår
44	Ylva Lundin (SD)	Avstår
45	Bo Persson (SD)	Avstår
47	Sirlis Persson (SD)	Avstår
49	Stefan Larsson (SD)	Avstår
201	Matts Eriksson (S)	Avstår
202	Olle Olsson (S)	Avstår
203	Lisbeth Persson (S)	Avstår
204	Lennart Norén (S)	Avstår
230	Melinda Leufstadius (SD)	Avstår
231	Richard Halvarsson (SD)	Avstår

1.Östhammars kommuns inställning till etablering av ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark

Ja-röst för att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Nej-röst för Bertil Alm (C), Kerstin Dreborg (MP), Ingeborg Sevastik (V) och Mohammad Sabur (V) yrkande att kommunfullmäktige ska avstyrka ansökan.

Resultat

Ja	38	
Nej	7	
Avstår	3	
Frånvarande	1	
1	Margareta Widén-Berggren (S)	Ja
2	Tomas Bendiksen (S)	Ja
4	Roger Lamell (S)	Ja
5	Lisa Norén (S)	Ja
6	Jonas Lennström (S)	Ja
7	Anna Frisk (S)	Ja
10	Mika Muhonen (S)	Ja
12	Örjan Mattsson (S)	Ja
13	Ann-Charlotte Grehn (S)	Ja
14	Tomas Näslund (S)	Ja
15	Désirée Mattsson (S)	Ja
16	Linus Westin (S)	Ja
17	Jacob Spangenberg (C)	Ja
19	Inger Abrahamsson (C)	Ja
20	Håkan Dannberg (C)	Ja
23	Josefine Nilsson (C)	Ja
26	Anna-Lena Söderblom (M)	Ja
27	Pär-Olof Olsson (M)	Ja
28	Lennart Owenius (M)	Ja
29	Jan Holmberg (M)	Ja
30	Fabian Sjöberg (M)	Ja
31	Christer Lindström (M)	Ja
32	Allan Kruukka (M)	Ja
37	Lena Hagman (KD)	Ja
39	Julia Carlström (L)	Ja
40	Irmeli Bellander (L)	Ja
42	Martin Wahlsten (SD)	Ja
43	Mats Olsson (-)	Ja

44	Ylva Lundin (SD)	Ja
45	Bo Persson (SD)	Ja
47	Sirlis Persson (SD)	Ja
49	Stefan Larsson (SD)	Ja
201	Matts Eriksson (S)	Ja
202	Olle Olsson (S)	Ja
203	Lisbeth Persson (S)	Ja
204	Lennart Norén (S)	Ja
230	Melinda Leufstadius (SD)	Ja
231	Richard Halvarsson (SD)	Ja
18	Bertil Alm (C)	Nej
21	Cecilia Bernsten (C)	Nej
22	Lisa Landberg (C)	Nej
24	Ingeborg Sevastik (V)	Nej
25	Mohammad Sabur (V)	Nej
38	Madelene Alpsjö (KD)	Nej
41	Kerstin Dreborg (MP)	Nej
33	Lars O Holmgren (BOA)	Avstår
35	Fredrik Jansson (BOA)	Avstår
36	Sabina Stål (KD)	Avstår

1.Östhammars kommuns inställning till etablering av ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark

Ja-röst för att avslå tilläggsyrkandet.

Nej-röst för att bifalla Bertil Alms (C) med flera tilläggsyrkande: enligt det förslag som betecknades ”förslag 2” i kommunstyrelsens arbetsutskott:

En förutsättning för denna tillstyrkan är följande:

Vid en eventuell omprövning av verksamheten ska kommunfullmäktiges tillstyrkan inhämtas innan tillåtlighet eller tillstånd meddelas.

En sådan tillstyrkan ska alltid inhämtas om verksamheten kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag, såsom exempelvis vid byte av metod, deponering av avfall från nya kärnkraftsanläggningar eller deponering av andra länders använda kärnbränsle.

Resultat

Ja	37	
Nej	9	
Avstår	2	
Frånvarande	1	
1	Margareta Widén-Berggren (S)	Ja
2	Tomas Bendiksen (S)	Ja
4	Roger Lamell (S)	Ja
5	Lisa Norén (S)	Ja
6	Jonas Lennström (S)	Ja
7	Anna Frisk (S)	Ja
10	Mika Muhonen (S)	Ja
12	Örjan Mattsson (S)	Ja
13	Ann-Charlotte Grehn (S)	Ja
14	Tomas Näslund (S)	Ja
15	Désirée Mattsson (S)	Ja
16	Linus Westin (S)	Ja
17	Jacob Spangenberg (C)	Ja
19	Inger Abrahamsson (C)	Ja
20	Håkan Dannberg (C)	Ja
23	Josefine Nilsson (C)	Ja
26	Anna-Lena Söderblom (M)	Ja
27	Pär-Olof Olsson (M)	Ja
28	Lennart Owenius (M)	Ja
29	Jan Holmberg (M)	Ja
30	Fabian Sjöberg (M)	Ja
31	Christer Lindström (M)	Ja
32	Allan Kruukka (M)	Ja

37	Lena Hagman (KD)	Ja
39	Julia Carlström (L)	Ja
40	Irmeli Bellander (L)	Ja
42	Martin Wahlsten (SD)	Ja
43	Mats Olsson (-)	Ja
44	Ylva Lundin (SD)	Ja
45	Bo Persson (SD)	Ja
47	Sirlis Persson (SD)	Ja
49	Stefan Larsson (SD)	Ja
201	Matts Eriksson (S)	Ja
202	Olle Olsson (S)	Ja
203	Lisbeth Persson (S)	Ja
204	Lennart Norén (S)	Ja
230	Melinda Leufstadius (SD)	Ja
18	Bertil Alm (C)	Nej
21	Cecilia Bernsten (C)	Nej
22	Lisa Landberg (C)	Nej
24	Ingeborg Sevastik (V)	Nej
25	Mohammad Sabur (V)	Nej
33	Lars O Holmgren (BOA)	Nej
35	Fredrik Jansson (BOA)	Nej
38	Madelene Alpsjö (KD)	Nej
41	Kerstin Dreborg (MP)	Nej
36	Sabina Stål (KD)	Avstår
231	Richard Halvarsson (SD)	Avstår